

INFORMACIJOS

Informationsblatt der-Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Deutschland

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Nr. 15 (163) 1959 m. spalio 24 d.

NAUJAI IŠRINKTOSIOS P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO TARYBOS

S E S I J A

Sudaryti nauji vykdomieji organai

Naujai išrinktoji PLB Vokietijos Krašto Taryba susirinko savo pirmoje posėdžio š.m. spalio 10 ir 11 dienomis, Vasario 16 Gimnazijos rūmuose, Hüttenfelde 1958/59 sąmatinių metų apyskaitoms bei 1959/60 metų sąmatoms priimti, naujiems vykdomiesiems organams išrinkti ir kitiems aktualiems reikalams svarstyti bei nutarti. Tarybos sesijoje dalyvavo visi jos nariai, Kontrolės Komisijos pirmininkė Ponia Ona Krutulytė-Bžhm ir nariai - p. Mariūnas ir p. Kriščiūnas (yra ir Tarybos narys), vieton Garbės Teismo Pirmininko, narys J. Laukaitis, Vasario 16 Gimnazijos Direktorius Dr. J. Grinius ir Gimnazijos Reikalų Vedėjas p. A. Makarskas. Dėl susidėjusių aplinkybių išėjusio iš Tarybos gerb. Tėvo A. Bernatono vieton įėjo pirmasis kandidatas kun. Br. Liubinas.

Spalio 10 d. 10 val. ryto sesiją atidarė amžiumi vyriausias Tarybos narys E. Simonaitis ir jauniausias J. Stankaitis. Po to buvo sudarytas sesijos prezidiumas: pirmininkas - S. Vykintas-Povilavičius, vicepirmininkas - kun. Br. Liubinas ir sekretorius - Dr. J. Deveikė.

Tarybos sesiją žodžiu sveikino Pasiuntinybės Patarėjas Dr. A. Gerutis ir VLIKO Vykdomosios Tarybos Pirmininkas J. Glemža. Pirmasis savo žodyje pateikė naujausių žinių iš mūsų diplomatinių institucijų gyvenimo bei jų status quo pripažinimo JAV ir kt., o pastarasis gana plačiai supažindino su dabartinės Lietuvos gyvenimu.

Plačioje dienotvarkėje Tarybos nariams buvo pateikti iš anksto raštiškai paruošti pranešimai: Krašto Valdybos apžvalginis pranešimas apie 1958/59 metų savo kadenciją, to pat laikotarpio finansinė apžvalga, Kr. V-bos bei gimnazijos balansai ir pajamų-išlaidų apyskaitos, 1959/60 metų sąmatos ir Kontrolės Komisijos aktas. KV-os apžvalginį pranešimą pateikė pirm. E. Simonaitis, finansinę apžvalgą

padarė išdininkas J. Stankaitis. Kontrolės Komisijos aktą referavo p. O. Krutulytė-Böhm. Pranešimus dar padarė Garbės Teismo narys J. Laukaitis ir Gimnazijos Direktorius Dr. J. Grinius.

Po pranešimų vyko gyvos diskusijos. Apžvalginiai pranešimai buvo priimti dėmesin, apyskaitos su mažomis pastabomis patvirtintos. Sąmatos su mažomis pastabomis buvo taip pat priimtos. Kaip per visus pastaruosius Tarybų posėdžius ir šį kartą tiek Kontrolės Komisija ir tiek Taryba pasisakė apie griežtą taupumo reikalą. Buvo prikišta buvusiai Valdybai apie sąmatų kaikurių punktų perviršijimą, o ypatingai, atsižvelgiant į nelengvą finansinę padėtį, į padarytas nemažas reprezentacines išlaidas.

Praeitų metų senosios Tarybos sesijoje buvo nutarta pavesti Valdybai paruošti susilikvidavusios Vasario 16 Gimnazijos Kuratorijos pakaitalui - Švietimo Komisijai kurti įstatų projektas. Toks projektas buvo tik prieš dabartinės Tarybos sesiją paruoštas, tačiau, kaip nepilnas ir nepraktiškas, nepriimtas ir nutarta pavesti sekančiai KV-ai nedelsiant minėtą projektą paruošti.

Esant sunkiai Bendruomenės ir Vasario 16 Gimnazijos finansinei padėčiai, P. Zundė pasiūlė labai konkretų aukoms telkti projektą. Visų Tarybos narių šis projektas buvo vienbalsiai priimtas. Dauguma narių čia pat davė žodį artimiausiu metu savo pažįstamųjų ir draugų tarpe surinkti po DM. 500 gimnazijos naudai. Laike pietų Gimnazijos valgykloje šis projektas davė ir gerus pirmuosius vaisius - Tarybos nariai ir svečiai suaukojo Vasario 16 Gimnazijai DM. 430,- žymią sumą.

Toliau vykusiuose Bendruomenės naujųjų organų rinkimuose buvo išrinkti.

KRAŠTO VALDYBON

- Kun. Br. Liubinas,
Dipl. Inž. L. Prosinskis,
Adv. J. Bataitis,
Dr. J. Grinius,
J. Stankaitis

GARBĖS TEISMAN

- Dr. J. Deveikė - pirmininkė,
Dr. Vl. Raišys - narys,
S. Antanaitis - "

KONTROLĖS KOMISIJON

- J. Kriščiūnas,
V. Šukys,
K. Miškinis.

Išrinkus naujus organus, toliau vyko klausimai ir sumanymai bei veiklos pasiūlymai Bendruomenės apylinkėms ir nariams.

Sesija priėmė dėmesin didžią paramą Vasario 16 Gimnazijai, Vargo mokykloms ir vargstantiems lietuviams, kurią nepailstamai teikia BALFas ir kitos lietuviškosios organizacijos užjūryje, lietuviškieji daliniai prie amerikiečių armijos Vokietijoje ir kiti kilnūs žinomi ir nežinomi Gimnazijai remti aukotojai.

Suvažiavimas baigtas Tautos Himnu.

Pareigų pasiskirstymas Krašto Valdyboje

Naujai išrinktoji Krašto Valdyba pirmojo posėdžio susirinko š.m. spalio 18 d. Kr. Valdybos raštinėje Hüttenfelde, pasiskirstė pareigomis ir nustatė gaires savo tolimesniam darbui Bendruomenės ir Gimnazijos labui. Pareigas pasiskirstė sekančiai:

pirmininkas	-	Dipl. Inž. L. Prošinskis,
vicepirmininkas	-	Kun. Br. Liubinas,
iždininkas	-	Adv. J. Bataitis,
sekretorius	-	J. Stankaitis,
narys	-	Dr. J. Grinius.

Kadangi naujom Valdybom įėjo senasis Valdybos narys ir KV raštinės tarnautojas J. Stankaitis, tai reikalų perdavimas naujai Krašto Valdybai praktiškai nebuvo reikalingas. Buvo perduota tik su finansais susijusios bylos, kasos knygos bei čekių knygelės. Finansių aktą perėmimui ir perdavimui pasirašė buv. ir naujas pirmininkas. Tarp eilės svarstyčių ir nuspręstų reikalų, buvo nutarta taupumo sumetimais Krašto Valdybos Reikalų Vedėjo pareigas sujungti su Gimnazijos Ūkio Vedėjo pareigomis, tuo sutaupant mėnesiui virš DM. 250,-. Sekantis Valdybos posėdis numatytas lapkričio 7 d.

Nauja organizacija buvusiems nacių KZ apjungti

1959 m. birželio mėn. Londone buvo įsteigtas "Centralinis Pabėgėlių Komitetas nacių aukoms laisvame pasaulyje" su būstine:

18 Queens Gate Terrace,
London SW 7, England

Šis Komitetas įeina: estai, latviai, lietuviai, ukrainiečiai, jugoslavai, lenkai ir kiti užsieniečiai. Pirmininkas yra: Tėvas J. Lang (čekas) ir valdybos nariai: Dr. Maciag (ukrainietis), po vieną atstovą iš estų, latvių ir lietuvių bei jugoslavų ir lenkų. Iš Federalinės Vokietijos: A. Melnyk (ukrainietis) ir K. Odrobny (lenkas). Juridiniam patarimui: pirmininkas adv. M. Chmielewski (Londone) ir kiekvienos priklausančios šiai org. tautybės po advokatą.

Tokiu būdu siūlome buvusius KZ kreiptis visais reikalais į Tėvą J. Lang Londone. Ši organizacija-tarptautinis KZ buv. kalinių komitetas pirmoje eilėje yra su memorandumu jau kreipęsis į Fed. Vokietijos Kanclerį, kad aukų atlyginimo reikalas užsieniečiams nebūtų nustumtas į begalybę.

Lietuviai katalikai dvasininkai lankosi Triere, Vokietijoje

J.E. Vysk. Podolskis, Tėvas Bernatonis, Tėvas Konstantinas ir daugelis kitų dvasiškių ir pasauliečių yra aplankę Triere išstatytą Kristaus rūbą. Laikant pontifikalines mišias Karači arkivyskupui Cardeiro iš Pakistano, pamokslą vokiečių kalba tūkstantinei maldininkų miniai pasakė Tėvas Konstantinas. Apie tai rašė ir vokiečių spauda, pažymėdama, kad tai lietuvis kapucinas, atpasakodama pamokslą mintis, liečiančias krikščionybės vienybę.

Vokiečiai apie Lietuvos evangelikus

(E) "Mainpost" (Würzburge) spalio 1 d. pranešė kai ką apie evangelikų bažnyčią ir kunigų padėtį už geležinės uždangos. Lietuvoje savo pareigas einą tik 6 ev. kunigai, kurie aptarnauja 12 bažnyčių. Lietuvos ev. bažnytinis gyvenimas vyksta normaliai, vykstančios krikštynos, konfirmacijos, bažnytinės sutuoktuvės ir pan. Bažnytiniai mokesčiai valdžiai už bažnytinius pastatus esą labai dideli ir parapijoms sunku juos išlaikyti. Jei kur nepajėgiama už bažnytinius pastatus apmokėti, tokie valdžios konfiskuojami ir perduodami pasaulietiskam naudojimui. Menkas judėjimas vyksta ir Sibire. Parapijos ten gaunančios teisę veikti, jei susidaro tam tikras tikinčiųjų skaičius.

Ivertino teisingą Lietuvos laikyseną Vilniaus klausimu

(E) "HVP" biuletenis Goettingene, 41-oje laidoje įsidėjo platų straipsnį apie Lietuvos-Lenkijos santykius 1920-1938 metais, iki Varšuvos ultimatumo. Žaligowskio smurto žygis buvęs tokios pat rūšies, kaip ir Hitlerio kaikurie žygiai. Autorius Dr. Eduard Jennicke smulkiau atvaizduoja lietuvių-lenkų santykių raidą ir pabrėžia, kad tvirta Lietuvos laikysena anuomet esanti gražus pavyzdys, kaip tauta ryžtingai ir nuosekliai turi siekti savo gyvybinių interesų.

Lietuvos emigracinė kvota jau vėl atidaryta

Turimomis žiniomis JAV Prezidentui pasirašius naują potvarkį, leidžiantį į JAV įvažiuoti 57.000 asmenų, jau JAV konsulatuose esąs potvarkis atidaryti Lietuvos kvotą naujai emigracijai. Kaip patiriama pirmenybę emigruoti turės asmenys turį gimines jau JAV. Ar bus teikiama ir dėiova serganties ypatingos lengvatės, tikrų davinių neturima.

Asmenys, grįžę iš Lietuvos pastaraisiais metais ir negavę Vokietijos pilietybės prašomi registruotis šalpos ir emigracijos reikalais (gal atsirasčių norinčių emigruoti Anglijon, kur priima šeimas su ligoniais ar viengungius, kurie gali pasveikti) sekančiu adresu:

Iz. Rugienius,
ULRF Direktor in Deutschland,
13b) M ü n c h e n 2

Augustenstr. 46/III

ULRF reiškia sutrumpintai anglišką pavadinimą lietuvių-amerikiečių šalpos organizacijos (BALF) Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Grįžusieji prašomi visais emigraciniais ir šalpos reikalais ten kreiptis ir nė vienam nebus atsisakyta padėti.

Kaip BALFo Įgaliotinis Münchenė praneša, paskelbus šiuos metus Pabėgėlių Metais, BALFo Pirmininkas kan. Dr. J. B. Končius vėl yra daręs žygių JAV Valstybės D-te Vašingtone dėl sunkios pabaltiečių būklės. Iš ten buvo atsakyta, kad yra duota instrukcija USEP (organizacija, kuri rūpinasi atbėgėliais iš už geležinės uždangos po 1948.I.1) rūpintis ir teikti pagalbą ir pabaltiečiams, kurie iki šiol USEP programai neatatiko.

Kad būtume pasiruošę USEP kiekvienu metu pateikti mūsų konkrečius pagalbos pageidavimus amato išmokimo vyr. amžiaus žmonėms, įsteigti kokią įmonę (vištų ūkį ir pan), aprūpinti baldais, apgyvendinti naujuose butuose, persikelti į industrijos centrus bei finansuoti tautinį kolonijų statymą, BALFas pageidauja interesentus nedelsiant registruotis pas juos (Iz. Rugieniaus adresu viršuje). Visas pagalbos teikimo galimybes sunku išvardinti, tad patartina kreiptis visais rūpimais klausimais.

Krašto Valdyba prašo visas Vokietijos PLB Apylinkes ir seniūnijas sudaryti tokių norinčių pagalbą sąrašus, įtraukiant ir estus su latviais, ir juos skubiai pasiųsti p. Rugieniui į Müncheną.

USEP Frankfurte davė suprasti, kad ji negalės rūpintis tais pabėgėliais, kurie turi gyvenamojo krašto pilietybę.

Pabėgėlių stovyklų likvidavimas Vokietijoje numatomas iki 1963 m.

Vokiečių spauda praneša, kad Fed. Vokietijos vyriausybė sąryšyje su Vokietijos kraštų vyriausybėmis (Länderregierungen) tiki-si likviduoti pabėgėlių stovyklas iki 1963 metų. Šis terminas liečia vokiečius pabėgėlius - gi užsieniečiams pabėgėliams stovyklos bus likviduotos jau 1960 metais. Tai pranešė Ženevoje Pabėgėlių

Ministerijos Ministerialdirigent p. W. Middelman Pasaulio Pabėgėlių Metams Tarptautiniam Komitetui.

Šiek tiek statistikos apie pabėgėlius Federalinės Vokietijos Respublikos teritorijoje: 1234 stovyklos su 191.000 Rytų tremtinių vokiečių, 800 stovyklų su 125.000 Vokietijos Sovietų zonos pabėgėliais ir 57 stovyklos su 16.000 užsieniečių pabėgėlių. Beveik ketvirtadalis Fed. Vokietijos žmonių yra pabėgėliai, t.y. 12.830.000. Pabėgėlių vokiečių iš Rytų 9.300.000, pabėgėl. iš Rytų Sovietų zonos 3.300.000 ir 230.000 užsieniečių pabėgėlių.

Kaip iš statistikos matosi, Fed. Vokietijai toks kiekis pabėgėlių yra tikrai sunki našta, bet nežiūrint visako rūpinamasi jais kiek tik galima. Nepamirštami ir užsieniečiai pačioje Vokietijoje - padedama ir kitiems Azijoje ir Afrikoje. Būtų gera, kad Vokietijos vyriausybė rastų galimybes šiais metais ypatingai paremti užsieniečius pabėgėlius savo krašte finansiniai, tuo padedama jiems sustiprinti savo tautinę kultūrinę veiklą.

Baltų -- Vokiečių Draugijos posėdis Stuttgarte

"Baltų Draugijos" Vokietijoje lietuvių-vokiečių sekcija rugsėjo mėn. buvo sušaukusi Stuttgarte visuotinį narių susirinkimą, kuriam pirmininkavo pasiuntinybės patarėjas Dr. A. Gerutis. Susirinkime buvo priimti draugijos įstatų pakeitimai.

"Baltų Draugijos" gen. sekretorius A. Grünbaum pranešė, kad sekančias draugijos darbo suvažiavimas įvyks kitų metų pavasarį Lūneburge, vokiečių rytų akademijos patalpose. Suvažiavime bus skaitomi referatai iš Pabaltijo tautų gyvenimo.

Į naują "Baltų Draugijos" delegatų instituciją išrinkti Vykin-tas ir Stankaitis bei Kairys.

Šiame susirinkime Stuttgarte dalyvavo visi VLIKo Vykdomosios Tarybos nariai su pirmininku J. Glemža, be to svečio teisėmis dalyvavo ir E. Simonaitis.

Įvertinant šios draugijos nuopelnus supažindinant vokiečių tautą su lietuvių tautos kultūriniais laimėjimais, Lietuvos Nepriklausomybės Fondas New Yorke ir šiemet ją parėmė žymia pinigų suma.

IŠ APYLINKIŲ GYVENIMO VOKIETIJOJE

Hamburgas. Čia buvo labai gražiai paminėta Tautos Šventė. Minėjimas prasidėjo trumpa malda už Tėvynę bei dviem giesmėm "Marija, Marija" ir " O Dieve, šventas ir teisingas". Kadangi Dr. P. Karvelis sirgo ir tuo pačiu savo dalyvavimą su paskaita atšaukė, tai buvo pasitenkinta trumpu žodžiu kun. V. Šarkos. Toliau sekė gražus ir augšto lygio koncertas, kurį išpildė mūsų tenoras Leonas Baltrus ir žmona Baltruviene pianinu. Buvo atlikti pianinu Čiurlionies ir Jakūbėno kūriniai, padainuota Šimkaus, Kačanausko, Budriūno, Banajčio, Kavec-ko ir Tallat-Kelpšos kūriniai.

Raštu sveikino šią šventę žymūs Bendruomenės veikėjai, o žodžiu Augsburguro apylinkės pirmininkas J. Čekauskas.

Jaunimas atliko montažą "Škausmo kelio", o Lingė, Bartusevičius, Klimaitis, Herbstaitė ir Šikšniūtė savo deklamacijomis nevienam dalyviui išspaudė gaudžią ašarą. Arbatėlės metu labai indomiaai atliko visokius magiškus trikus iš Belgijos anglių kasyklų atvykęs L. Norkevičius-Norkus.

Panašūs minėjimai dar įvyko Geestmachte, Lūbecke, Salzgitter-Lebenstedt ir Neustadt/Holstein, dalyvaujant Lebenstedte J.E. Vyks. Podolskiui. Tai tiek iš Šiaurės Vokietijos.

Minėjimai Pietų Vokietijoje.

Münchenė paskaitą skaitė kun. B. Liubinas, padainavo iš Lietuvos ką tik grįžusi solistė, deklamavo Vyšniauskaitė ir Laukaitis. Atidaromąjį žodį pasakė apyl. p-kas, kun. J. Tautkevičius.

Memmingene paskaitą skaitė J.E. Vysk. Podolskis kiek trumpesnio turinio ir ilgesnę - kun. B. Liubinas. Atidaromąjį žodį tarė apyl. p-kas kun. J. Petraitis. Be to, su dainomis pasirodė ir "Darnos" choras, vadovaujamas nenuilstančio jo dirigento M. Budriūno. Paren gimai vyko vietos YMCA salėje, bei kultūros namuose. Prieš tai J.E. Vysk. Podolskis buvo suteikęs sutvirtinimo sakramentą jaunimui.

Švecingene atlaikė mišias ir pasakė pamokslą J.E. Vysk. Podolskis IX.12 d.

Čia IX.4 buvo išrinkta nauja apylinkės valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis sekančiai: Jonas Petkelis - Pirmininkas, Turla Antanas - išdininkas ir Janušonis Antanas - sekretorius.

Osnabrūckas. Čia IX.20 d. gyvenę lietuviai susijungė su naujai Vehr- tėje įsikūrusiais lietuviais ir išsirinko bendrus Bendruomenės apyl. organus. Valdybon išrinkti ir pasiskirstė pareigomis: V. Martinaitis - pirmininkas, K. Babonas - vicepirmininkas, V. Rudys - sekretorius ir išdininkas - V. Alaunė. Revizijos Komisija: J. Vaitiekūnas, V. Žaliukas ir V. Zalionka.

Lietuviškuose LSCo daliniuose naujai "iškepti" du leitenantai

4203 LSCo Miesau-Bruchmühlbach pakeltas į leitenantus p. Burbulis ir 4204 LSCo Uhlerborne pakeltas į leitenantus p. Lankutis.

2040 LSCo Münster prie Dieburgo naujasis kuopos vadas p. J. Dauk- nys pakeltas į kapitono laipsnį.

Visiems pakeltiesiems linki Krašto Valdyba geros sėkmės tarnyboje ir prašo nepamiršti ir savo Bendruomenei pareigos.

RAUDONASIS VORAS NEMIEGA -

Vokiečių spauda iš Müncheno prieš keletą dienų pranešė, kad tragiškai žuvo eidamas laiptais į savo butą ukrainiečių tremtinių vadovaujantis asmuo Stepcnas Bandera, kur jį policija rado apačio- je, nukritusį nuo laiptų. Spekuliacijos, kad tai koks nors nelaimin- gas atsitikimas galėjo būti priežastimi šio žymaus ukrainiečių lais- vės kovotojo prieš bolševizmą netekimu, nepasitvirtino. Ligoninėje darytas kūno skrodimas parodė jį esant nuuodytu ciankali nuodais. Policijos samprotavimą, kad Bandera pats galėjo šiuos nuodus išger- ti, buvo ukrainiečių griežtai atmestas.

Mes pilnai pritariame ukrainiečių veikėjų Münchenė tvirtinimui ir reiškiamo nuoširdžią užuojautą netekus tokio žymaus kovotojo prieš savo tautos pavergėją.

Ne pirmas kartas kai bolševikai kėsinaisi į tremtinių veikėjų gyvy- bes. Tam pačiam Münchenė, kur yra susispietę pabėgėlių politinių veikėjų centrai, per pokarinius metus jų žuvo labai daug labai pla- ningai - vienus rado prigerusius Izaro upėje, kitus nuuodytus ir kitaip nužudytus ir pan.

Įspėjame ir mūsų vad. organizacijų asmenis nepamesti budrumo ir visada galvoti, kad raudonasis Kremliaus voras nemiega ir nežinia kas bus jo rytdienos auka!

Lietuvos Pasiuntinybė Romoje praneša

kad savo laiku į ją kreipėsi tūlas Povilas Štuopis, gyvenęs Vokietijoje, Neckargemünd, b. Heidelberg, Hauptstr. 48, pranešdamas, kad vokiečių įstaigos nenorinčios jam pripažinti jo turimo lietuviško užsienio paso ir, kad jis turįs sunkumų apsigyvenimui. Pasiuntinybė jam atsakė ir pridėjo vokiečių kalba pažymėjimą, tačiau raštas ir pažymėjimas grįžo Romon su ant voko pažymėta pastaba, kad adresatas kur tai yra išvykęs ir jo naujas adresas nėra žinomas. Pasiuntinybė yra atsiuntusi Krašto Valdybai minėtą pažymėjimą vokiečių kalboje, kad ji galėtų įteikti Štuopiui, tačiau iki šios dienos Š. surasti nepavyko. Jei kas žinotų kur minimas randasi, prašome mus painformuoti.

Savo laiške Štuopiui Romos Pasiuntinybė tarp kitko rašo:

"... Dėl dviejų pilietybių reikia pastebėti, kad Lietuvos įstatymai nedraudė turėti JAV ir Lietuvos pilietybę. Šiuo tarpu, Lietuvai esant okupuotai, ši pasiuntinybė laikosi taisyklės, kad Lietuvos piliečiai priėmę kitos šalies pilietybę gali pasilaikyti lietuvišką užs. pasą ir jį reikiamai pratęsti".

Latvių kariška organizacija tremtyje "DAUGAVAS VANAGI"

praneša, kad yra gavę raštą iš "Deutsche Dienststelle für Vermisste Wehrmachtsangehörige", Berlin-Borsigwalde, Eichorndamm 167-209, kuriame sakoma:

"... lietuvis Mykolas VAIŠVILA, gim. 1923.XII.29 Bernotiškiuos, buvęs 224 Policijos Apmokymo dalinyje, 1944.IX.21 žuvo Sloka vietovėje Latvijoje ir buvo palaidotas Didvurių kapuose Asari - Latvijoje."

Žinančius apie žuvusiojo V. gimines, prašome mus painformuoti.

Siuntinių Bendrovės iš Šveicarijos ir Anglijos praneša

p. A. Paulaitis, Šveicarų-lietuvių-latvių šalpos komiteto pirmininkas, Beckhammer 24, Zürich 6/57 praneša gavęs pranešimą, kad Šveicarijoje įsisteigė prekybos bendrovė, kuri siųs siuntinius į bolševikų užimtus kraštus geromis sąlygomis. Šios firmos adresas:

Filialė Vokietijoje: "MELA & CO. GMBH - LÖRRACH"

Lörrach/Baden, Grabenstr. 16

Lietuvių Prekybos B-vė Londone praneša savo antrąjį svarbų pakeitimą:

Antrasis Labai Svarbus Pranešimas

"Lietuvių Prekybos Bendrovės vadovybei malonu pranešti, kad jai pasisekė sudaryti sąlygas patenkinti visuomenės pageidavimui siųsti didesnius standartinius siuntinius ir tam reikalui ji paskyrė 50.000 jardų EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONIŲ MEDŽIAGŲ labai dailiais dvigubais ruoželiais ir lygių šitokių naujų ir ypač patrauklių spalvų: mėlsvos, tamsiai rusvos ir pilkšvos. Visos tos medžiagos turi įrašus "Made in England".

Nuo 1959.VIII.1 mes siūlome tas medžiagas sudarinėti šitokiems keturiems papildomiems standartiniams siuntiniams:

- 1.) Siuntinys Nr. 28. 16 1/4 jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožotos ar lygios, 5 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams. Svoris 17 svarų. Kaina \$ 59.-
- 2.) Siuntinys Nr. 29. 16 1/4 jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožotos ar lygios, 5 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams, 10 jardų dvigubo pločio pamušalo. Svoris 21 svaras. Kaina \$ 67,-
- 3.) Siuntinys Nr. 30. 32 1/2 jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožotos ar lygios, 10 vyriškų ar moteriškų kostiumų. Svoris 34 svarai. Kaina \$ 113,-
- 4.) Siuntinys Nr. 31. 32 1/2 jardų NAUJOS EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožotos ar lygios, 10 vyriškų ar moteriškų kostiumų. 20 jardų dvigubo pločio pamušalo. Svoris 42 svarai. Kaina \$ 125,-

Į šių siuntinių kainas įskaityti visi su pasiuntimu susiję mokesčiai. Mums malonu informuoti visus lietuvius, kad LIETUVIŲ PREKYBOS BENDRUVĖ, nepaisydama tai, jog NAUJŲJŲ medžiagų rūšis yra žymiai augštesnė ir kaina brangesnė, lietuvių labai yra nusprendusi skirti tas medžiagas sudarinėti visiems tiems 30 skirtingų standartinių siuntinių, NEPAKELDAMA JŲ KAINOS.

Mūsų standartinius siuntinius gali užsisakyti betkas, vistiek ar jis būtų Lietuvos Prekybos Bendrovės, ar kurios nors kitos firmos klientas.

Norėdami suteikti galimybę užsisakyti siuntinį ir tiems klientams, kurie dėl ko nors nepajėgia tuojau padaryti tai, gavę \$ 1,- už betkurį norimąjį standartinį siuntinį, galutino užsakymo mes lauksime 3 mėnesius.

Pareikalavus NEMOKAMAI siųsime savo NAUJŲJŲ EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONIŲ MEDŽIAGŲ pavyzdžius, 30 skirtingų standartinių siuntinių kainoraštį /siuntinius sudaro kostiumų ir paltų medžiagos, pamušalas, batai, megztiniai ir kt./ ir naują lietuvių kalba išspausdintąjį bendrinį katalogą, kuriame aptarta:

- 1.) Apie 600 rūšių įvairių anglišių medžiagų,
- 2.) Didelis pasirinkimas gatavų drabužių moterims, vyrams ir vaikams,
- 3.) Įvairių rūšių odos,
- 4.) Gatava avalynė,
- 5.) Laikrodžiai,
- 6.) Foto aparatai,
- 7.) Hohner akordeonai - 20 skirtingų modelių, kurių kainos įvairuoja, pradedant nuo \$ 39,-,
- 8.) Singer siuvamosios mašinos, rankinės ir kojines,
- 9.) Auto-Knitter - vienintelė mezgimo mašina, kuri yra pritaikyta visų rūšių siūlams, įskaitant ir namie verptuosius,
- 10.) Olympia rašomosios mašinelės šių kalbų raidynų: lietuvių, latvių, estų, rusų, ukrainiečių, vokiečių ir anglių,
- 11.) Vaistai, gaminti Anglijoje, JAV, Vokietijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje ir TSRS.

Mūsų medicinos skyrius vykdo užsakymus pagal betkuria kalba surašytus ir iš Lietuvos atsiųstus receptus.

MES GARANTUOJAME, kad:

- 1.) Pasiųstasis siuntinys bus gautas,

- 2.) Jei siuntinys dingtų, mes gražinsime pinigus arba nemokamai pasiūšime kitą siuntinį,
- 3.) Visi mokesčiai bus apmokėti čia, dėl to gavėjas Lietuvoje jau nebeturės nieko primokėti,
- 4.) Prekės bus siunčiamos tik tokios, kokios užsakomos remiantis pavyzdžiais.

Mūsų kainos jau iš pat pradžių buvo PAČIOS PIGIAUSIOS PASAULYJE, jos pigiausios ir lieka, dėl to siūlome visiems lietuviams, kurie iki šiol užsakinėdavo siuntinius per kitas firmas, tuojau pat:

- 1.) parašyti mums ir, VISAI NIEKUO NEĮSIPAREIGOJANT, paprašyti NEMOKAMAI prisiųsti katalogą, pavyzdžių ir kitokių informacijų,
- 2.) palyginti mūsų kainas ir prekių rūšis prieš užsakant kur nors siuntinį,

TADA jūs patys įsitikinsite, kad užsakymai per mus jums sutaupo nemažai pinigų.

Specialias nuolaidas taikome visoms labdaros ir šalpos organizacijoms.

Dėl smulkesnių informacijų prašom rašyti Lietuvių Prekybos Bendrovės vadovybei, adresu:

LITHUANIAN TRADING COMPANY
1 A, Hunt Street,
London, W. 11,
Great Britain.

Kas liečia prekybos bendrovių reklaminius skelbimus Krašto Valdybos leidžiamose "Informacijose", yra nutarta jas skelbti sutrumpinant savo nuožiūra ir tik tokiais atvejais, kada bendrovė sumoka nustatytą Kr. Valdybos mokestį, gali būti reklama įdėta iš-tisai. Lietuvių Prekybos Bendrovė Londone yra užsimokėjusi už 3 paskelbimus ± 10,-.

IR DAR ŠIS TAS -

Dar dėl filmo "Jons ir Erdmė"

Praeitame numeryje skelbėme apie tam tikrus netikslumus vokiečių spaudoje - "RNZ" - dėl vyksmo vykusio kur tai Mozūrijoje. E. Simonaitis pasiuntė patikslinimus, kuriuos "RNZ" ištisai įsidėjo.

O dabar kas liečia patį filmą, tai jis, lietuviams, mačiusiems jo turinį, sukėlė didelį pasipiktinimą. Filmą paruoštas galima sakyti tikrai tendencingai - žiūrovas nuvedamas į kokį tai rusų burliokų kaimą, parodyti tipai lietuviškomis pavardėmis yra girtuokliai ir net dainuoja rusiškas dainas. Kiekvienas lietuvis matęs šį filmą save paklausia - ko siekia režisoriai ir gamintojai iškraipydami taip mums mielo Hermann Sudermann kūrinį "Litauische Geschichten"?

Lietuviai prancūzų romane ir filme

(E) Paryžiaus leidykla R. Laffont (30, rue de l'Université) išleido romaną, kuriame svarbiausias veikėjas yra lietuvis Kazimieras PANTALASKAS. Figūruoja ir kiti lietuviai. Romano autorius René Masson. Veikalo siužetas panaudotas jau ir filmui, kurį statė Paul Paviot šią vasarą. Pantalasko vaidmenį vaidino amerikietis C. Studer. Įkalbėta ir 20 sakinių lietuviškai, kurie bus sinchronizuoti filmui.

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Vasario 16 Gimnazijos Patikrinamasis Balansas 1959.X.1 dienai

<u>A K T Y V A S</u>	<u>DM.</u>	<u>P A S Y V A S</u>	<u>DM.</u>
K a s a	1.892,41		
S-tos banke	120,41	2.012,82 Kapitalas	57.440,82
Inventorius	52.981,72	S k o l o s	26.149,93
Sandėlis	17.041,-	Pajamos	34.344,01
Išlaidos	45.899,22		
<u>Balansas</u>	<u>117.934,76</u>	<u>Balansas</u>	<u>117.934,76</u>

Sustiprintas gimnazijos choras. Vasario 16 Gimnazija visada turėjo savo chorą, tačiau jame ilgesnį laiką nebuvo galima reguliariai lavinti moksleivių, kurių tarpe yra gerų balsų, nes choro vadovui p. K. Motgabiui, turinčiam daug kitų pamokų, nestipri sveikata ir amžius neleido daugiau atsidėti sunkioms choro pamokoms. Norint pakelti chorinės dainos kultūrą (būdingą lietuvių kultūrai), nuo šio rudens mokytojams pamokos paskirstytos taip, kad p. K. Motgabis gali su choru dirbti reguliariai 4 kartus per savaitę. Gimnazijos vadovybė norėtų, kad choras pasiektų lygį, kuris leistų chorui pasirodyti už gimnazijos sienų lietuvių susibūrimuose ir prieš kitų tautų žmones, kad jis pasidarytų žinomas, kaip tautinių šokių ratelis, arba gimnazijos krepšinininkai. Šita kryptimi dirbdamas choras spalio 10 dieną pasirodė prieš Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje Tarybos narius ir svečius, kurie buvo susirinkę posėdžių gimnazijos salėj. Prie choro programos prisidėjo IX klasės moksleiviai su naujosios lietuvių lyrikos eilėraščiais ir tautinių šokių ratelis, kuris š.m. birželio mėn. tarptautiniame šokių ir tautinių drabužių festivaly Bad Niederebreisache turėjo tiki pasisekimą, kad to festivalio vadovybė jau yra iš anksto užkvietusi gimnazijos šokėjus ateinančių metų festivaliui.

Du nauji mokytojai. Nuo rugsėjo 18 dienos Vasario 16 gimnazijoje pradėjo mokytojo darbą kun. J. Dėdinas, kuris augs tuosius mokslus baigė Belgijoje ir ten keletą metų aptarnavo lietuvių religinius reikalus. Kadangi kun. J. Dėdinas yra baigęs Louvaino U-te socialinius mokslus licenciatu laipsniu ir, be to, yra studijavęs psichologiją ir gamtos mokslus, jam pavesta gimnazijoje dėstyti visuomenės mokslą ir gamtą bei matematiką žemesnėse klasėse. Be to, vienoj klasėj jis dėsto ir lotynų kalbą. Nors kun. J. Dėdinas gimnazijoje teišdirbo tik mėnesį, tačiau jo gražią iniciatyvą jau jaučia gimnazijos vadovybė ir moksleiviai.

Poniai Laimai Žliobienei sugrįžus į JAV, gimnazija nemažai vargo turėjo, norėdama rasti lietuvių mokytoją anglų kalbai. Negavus lietuvių, reikėjo kreiptis į kitataučius, kurie paprastai nesutinka dirbti už menką atlyginimą, kokį te gauna lietuviai mokytojai Vasario 16 gimnazijoje. Po ilgų jėškojimų pavyko susisiekti su bevaiki anglų šeima, gyvenančia Heidelberge. Mr. Ph. Towns sutiko už palyginti nedidelį atlyginimą padėti gimnazijai įvykdyti anglų kalbos planą. Nors jis iš profesijos nėra mokytojas, tačiau yra dėstęs anglų kalbą Vokietijoje dviejose žinomose mokyklose. Jam lietuvių gimnazija pasirodė ir tuo įdomi, kad čia jis gauna progą ir pats susipažinti dar su viena retų svetimų kalbų, kurių jis jau moka keletą. Kad ir neradusi lietuvių, gimnazijos vadovybė patenkinta, kad anglų kalbą

dėstys anglas, kuris rodo malonaus stropumo.

Buv. JAV kareivis remia Vasario 16 gimnaziją

Prieš ketvertą metų viena JAV kuopa, kurios buveinė yra apie 30 km. nuo Vasario 16 gimnazijos, jos moksleiviams suruošė puikią Kalėdų eglutę. Kalėdų Senelis atskrido su helikopteriu ir nusileido gimnazijos kieme. Vaikai turėjo ypatingo džiaugsmo, nes niekada nebuvo matę Kalėdų Senelio nusileidžiančio iš padangės. Vežimais atvykusių tarpe buvo vienas kareivis, Don Minore, kuriam gimnazijos moksleivių džiaugsmas, jų giesmės ir dainos buvo ypač prie širdies, nors jis lietuviškai visai nesuprato. Gimnazijos valgykla, kur kariai vaišino moksleivius, jam taip pat atrodė skurdžiai, kaip ir klasės, ypač žiemą. JAV-ėse tokių varganų mokyklos patalpų jis tikriausiai nematė. Bet į tai jis nenumojo abejinga ranka, kaip pasielgia nevienas lietuvis. Don Minore savo širdy pasiryžo šiai nuolatinės pagalbos reikalingai lietuvių įstaigai padėti. Nors kario tarnybos laikas jam seniai yra pasibaigęs, ir Don Minore jau dveji metai gyvena JAV-ėse už tūkstančių kilometrų nuo Vasario 16 gimnazijos, bet jos neužmiršta. Jis savo artimo meilės pasiryžimą tebevykdo - ne vien Kalėdų proga, bet reguliariai kas mėnesis jis atsiunčia 15 dolerių auką.

Už dviejų metų kaimelis Hüttenfeld bus įjungtas į susisiekimo tinklą

Vokietijos Geležinkelių Valdyba savo posėdyje jau galutinai nutarė išimti neracionalų susisiekimo Weinheimas-Wormsas traukinį ir šiam rubžui aptarnauti skirti autobusus. Kadangi plentas Weinheim-Viernheim-Hüttenfeld-Lampertheim-Worms yra siauras, tam skyrė DM. 500.000 sumą, kad laike dviejų metų plentas būtų pritaikytas autobusų susiekimui. Šiam autobusui pradėjus kursuoti, gimnazijai atpuls daug išlaidų, nes bus galima sulikviduoti keleivinį autobusiuką su šoferiu, kurių metinis išlaikymas, priskaitant pačio autobusiuko kainą, amortizaciją, remontus ir šoferio atlyginimą, sudarydavo metams apie 8.000 DM išlaidų. Antras punktas tai būtų galimybė laisvai ir kuomet norint daryti išvykas su mokiniiais kultūriniais tikslais į Wormsą, Mannheimą ir visur kitur, o trečia ir pati svarbiausia priežastis - tai, kad gimnazijos sklypas pakiltų keleriopai. Tokiam mažam miestely, kaip Viernheimas, netoli Hüttenfeldo, gulintis prie susisiekimo mazgo, savo sklypais už kv. metrą yra pasiekęs net DM. 34 augštį. Už gimnazijos tvoros esantis sklypas dar prieš dvejetą metų kainavo 1 kv. metras DM. 1,50 - 2,-, o šiaudien jau sunku gauti už DM. 5,-. Tad po susisiekimo įvedimo viskas pakils tikrai trigubai. O gimnazija turi virš 6 ha sklypą!

Kadaise darytas Krašto Valdybai priekaištas už gimnazijai šio sklypo pirkimą toli nuo susisiekimo centrų, po dviejų metų bus tik prisiminimas ir vieton priekaištų bus galima pasakyti, kad nežiūrint gerų ir blogų kritikos žodžių, bendram reikalui buvo turtas nupirktas protingai ir jis ateityje gali atnešti daug naudos Vokietijoje liksiems ir negalėjusiems išemigruoti lietuviams. Įdėtas geraširdžių aukotojų užjūryje ir Europoje pinigais po keletos metų atneš džiugius procentus.

Tokiu būdu Krašto Valdyba prašytų mielus tautiečius atkreipti į tai dėmesį ir nepasiduoti piktiems gandams apie sklypo ir rūmų netinkamumą ir savo aukomis ir ateityje paremti Vasario 16 Gimnaziją, kuri šiuo turtu ir naudojasi.

Priedu eina: Rėm. Būrelių statistika ir KV knygų sąrašas.

GIMNAZIJOS RĖMEJŲ BŪRELIŲ INAŠŲ STATISTIKA 1959.VII.1 DIENAI

Būrelių įnašų statistiką sudaryti darosi kas kartas vis sunkiau, nes būrelių atsilikimas ir jų įnašų įvairumas yra toks didelis, kad sugrupuoti į kelias grupes tą margą savo įnašais rėmėjų šeimą yra beveik neįmanoma. Be to, sugrupavus ir davus statistiką, vis dėlto jau po poros mėnesių vaizdas gali gerokai pakisti, ir tai, deja, įnašų nenaudai.

Išbraukus liepos 1 dienai dar 10 tikrai jau nebeveikiančių būrelių, lieka registruotų rėmėjų būrelių 160, o jų pajegumas yra tai dienai toks:

			mokančių mažiau § 20
Atsilikusių nuo 1956/57 m.	19		
Atsilikusių metais ir daugiau	<u>4</u>	23	
Atsilikusių pusę metų ir daugiau	21		
Atsilikusių keliais mėnesiais	<u>31</u>	52	34
Punktualių	82		
Mokančių pirmyn	<u>3</u>	<u>85</u>	<u>14</u>
V i s o		<u>160</u>	<u>48</u>

Ilgiau atsilikusių būrelių grupėje apie 20 būrelių reikia laikyti beviltiškais. Mažiau atsilikusiųjų ir punktuolių bei pirmyn mokančių būrelių tarpe vis daugeja būrelių, nebepajegiančių sutelkti kas mėnesį ne § 20.--.

Punktualiųjų ir mokančių pirmyn būrelių tarpe 5 būreliai moka apie 10.- dolerių, o 6 būreliai apie 15.- dol. mėnesiui. Atsilikusių keliais mėnesiais tarpe 6 būreliai temoka apie 5.- dol., 6 būreliai po 10 - 12 dol. ir 5 būreliai po 15 dol. mėnesiui. Jų tarpe yra ir 6 Hamiltono būreliai, atsiskaitą kas tris mėnesius ir kas trys mėnesiai jų įnašai vis mažėja, sudarydami dabar tik apie 60% reikalingų įnašų. Pusę metų ir daugiau atsilikusių tarpe 8 būreliai tepajegia surinkti vidutiniškai apie 2 - 5 dol., 3 būreliai po 10 - 12 dol. ir 3 bur. po 15 dol. mėnesiui.

Nors punktuoliųjų ir visą normą įnešančių būrelių skaičius vis tirpsta, lieka apie 100 būrelių branduolys, kurie nuostabiu patvarumu, tiesiog didvyriškumu ir kantrybe per daugelį metų duoda gimnazijai tą pajamų pagrindą, kuris leidžia jai iš viso planuoti ir laikytis. Nors statistikoje tokių būrelių nurodyta dabar tik 85, bet patyrimas rodo, kad ir atsilikusiųjų tarpe kai kurie vis atsi-gauna ir net atsisteisia už pereitą laiką. Bet taip atsigaunančių tera keliolika būrelių, šiaip iš naujo pradėję veikti būreliai už pereitą laiką nebeatsisteisia ir dažniausia nepajegia ne visų 20.- dolerių mėnesiui sutelkti.

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOJE TURIMŲ KNYGŲ SĄRAŠAS

1959 m. spalio 20 dienai

<u>Eil. Nr.</u>	<u>Autorius</u>	<u>Knygos pavadinimas</u>	<u>Kaina DM.</u>	<u>Pastaba</u>
1.	Damijonaitis	Aritmetikos uždavinynas	0,20	
2.	Kukanauza	Anglų kalbos gramatika	0,50	
3.	Herlitas	Anglų kalbos vadovėlis	0,50	
4.	Vydūnas	Bhagavad Ghita	0,20	
5.	Jukna	Demokratijos keliu	0,20	
6.	-	Daili saulutė (piešiniai)	0,50	Vaikams
7.	Neveravičius	Dienovydžio sūtemos	1,-	
8.	Švaistas	Eldorado	1,-	
9.	Andriušis	Esperanto Vadovėlis	0,50	
10.	Drąsutis	Elektroinstaliacija	1,-	
11.	Esmaitis	Gyvoji gamta ir žmogaus k.	0,50	
12.	"	Istorija (senieji amžiai)	0,50	
13.	Švaistas	Knygnešių pėdsakais	2,-	
14.	-	Keturž.logartm. lentelė	0,20	
15.	Stanys	Lietuva, kraštas, tauta	0,50	
16.	Skardžius	Lietuvių kalbos vadovas	4,-	
17.	Harrison	Lithuania fight for freedom	-	
18.Kun.	Čibiras	Liturgika	0,20	
19.	Saudargienė	Liaudies šokis Lietuvoje	1,-	
20.	Esmaitis	Negyvoji gamta	0,50	
21.	Nakaitė	Nunešk upeli žąsų vargus	0,50	
22.	Vaižgantas	Pragiedruliai III dalis	0,50	
23.	Twain	Princas ir elgeta	0,20	
24.	Vydūnas	Tauresnio žmoniškumo užtek.	0,20	
25.	Andriulis	Vabalų vestuvės	0,20	
26.	Šimaitis	Vyturėliai laukuose	0,50	
27.	Miškinis	Žmogaus kūnas	0,20	
28.	Krėvė	Žemės ir dangaus sūnūs	0,50	

Knygas galite užsisakyti šiuo adresu:

Litauisches Zentralkomitee
 16) Hüttenfeld b. Lampertheim
 Schloss Rennhof

Negalintieji už knygas susimokėti, prašome minėtu adresu paduoti Krašto Valdybai prašymus kartu su norimų gauti dovanai knygų pavadinimais.